

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαξ ἢ δίς, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

τὸ **Μὴ Χάνεσαι** θὰ ἐκδίδεται **πεντάκις** τῆς ἐβδομάδος, ἤτοι **Δευτέραν, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ Κυριακὴν**. Τὰς τέσσαρας πρώτας ἡμέρας θὰ δίδεται εἰς πῶλησιν τὸ ἑσπέρας, κατὰ τὰς 4—5 μ. μ. τὴν δὲ Κυριακὴν τὸ πρωῒ.

Οὕτω θὰ κατορθώσωμεν νὰ τελειώσωμεν ὀλιγορῶτερα τὸν περιφθον **Λυκογιάννην** χάριν τῶν ἀνυπομονούντων ἀναγνωστῶν του.

'Ἡ προσθήκη ἐνὸς ἔτι φύλλου οὐδεμίαν αὐξήσειν τῆς συνδρομῆς ἐπιφέρει.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ἀπέναντι τῆς πολιτικῆς κρίσεως, ἣν διερχόμεθα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ τάπητος. Αἱ ἐπαρχίαι, ἡ πρωτεύουσα, ὁ τύπος, οἱ φορολογούμενοι τὴν συζητοῦσι καὶ τὴν σχολιάζουσι. Σήμερον ἀναμένουσι τὴν θεραπείαν παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἀλλ' αὔριον, ὅταν καὶ ἡ θύρα αὐτὴν κλεισθῆ δὲν θὰ ἐπιμένωσιν ἰκετεύοντες. 'Ἐπὶ τῆς ἀνακτορικῆς προσόψεως θὰ βλέπωσι διὰ πυρίνων χαρακτῆρων τὴν ἐπιγραφὴν : *Σ' τοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα ὅσο θέλεις κτύπα*. Καὶ τότε, ἂν ἡ παροιμία αὐτὴ ἀποδειχθῆ ἀληθῆς, ἐκ δύο ἑκατομμυρίων χειλέων δὲν θ' ἀκουσθῆ πυκνὴ βροντὴ : *Τί τὸν θέλομε λοιπὸν τὸν κουφό;*

Καιρὸς εἶνε λοιπὸν νὰ ἐξετασθῆ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἡ θέσις τῆς Βασιλείας ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους. Τοῦτο θέλομεν ἐπιχειρήσει εἰς προσεχῆ φύλλα. Ἄλλ' ὡς ἐμπροσθοφυλακὴ τῆς ἐκστρατείας μας προβάλλομεν λόγους ἐπιτήμους—διότι ἦσαν λόγοι ἀντιπροσώπου τοῦ ἔθνους—διότι ἐλέγχθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς—τοὺς λόγους, οὗς ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας κ. **Ζηνόπουλος** εἶπε συζητῶν τὸ περὶ οἴνου νομοσχέδιον. Οἱ λόγοι οὗτοι, εἶνε πολυσήμαντοι· ἐάν δὲν ἐκλόνησαν τὰς νεναρκωμένας τάξεις τῆς συμπολιτεύσεως, ὡς ἐκ τοῦ παροχικοῦ ὀπίου, μὲ τὸ ὅποσον τὰς ποτίζει ὁ κ.

πρωθυπουργός, ἀλλὰ θὰ κλονήσουν βεβαίως τὴν δημοσίαν γνώμην, εἰς ἣν τοὺς παραδίδομεν, διότι περιέχουσι σκέψεις ὀδυνηράς, ἀλλὰ πραγματικὰς, σκέψεις παριστανούσας τὴν ἀληθῆ θέσιν τῆς Βασιλείας ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους.

«Ἐπειδὴ δὲ ὠμίλησα περὶ τῆς ἀγανακτήσεως τοῦ λαοῦ καὶ ἐπειδὴ ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἐκρηγῆς αὐτῆς ἀπειλεῖται, ὁμείλω νὰ ἐκφέρω τὴν ἀτομικὴν μου γνώμην εὐπαρησιάστως, διότι ἔχω καθῆκον πρὸς τὸ ἔθνος τοῦ ὁποίου μεθ' ὑμῶν εἰμι ἀντιπρόσωπος νὰ ἐκφέρω ταύτην δημοσίᾳ. Φρονῶ ὅτι ἡ κατάστασις ἡμῶν εἶνε μεστὴ κινδύνων τοὺς ὁποίους καθιστῶσι μᾶλλον προσεχεῖς, τοὺς ὁποίους καθιστῶσιν ἴσως ἀναπόφευκτους τὰ ἄστοχα καὶ ἀτάσθαλα μέτρα, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν ἔποψιν τὴν σορολογικὴν, τὴν θίγουσαν ἀμέσως τὸν λαόν, λαμβάνει ἡ κυβέρνησις. Ἐπεθύμομεν, ἵνα μὴ ἀφήσωμεν νὰ πλεονάσῃ τὸ κακόν, ἐπεθύμομεν ἵνα μὴ ἴδωμεν ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν ἐπαναλαμβανόμενα ὅσα μέχρι τοῦδε εἶδομεν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν ἡμῶν, διότι ταῦτα, ἂν καὶ ἐπιτυγχάνουσιν ἀμέσως τὸν σκοπὸν, βλάπτουσιν ὅμως τὸν τόπον καὶ ὀπισθοδρομοῦσι τὴν εἰς τὰ πρόσω πορείαν αὐτοῦ. Ἐψηφίσαμεν πρὸ μικροῦ τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως νομοσχέδιον περὶ διαχειρίσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Οὐδένα ἔχω λόγον νὰ φρονῶ, ὅτι ἡδύνατό τις προκειμένου περὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ν' ἐντιτάξῃ δικαίως ἀντίρρησην σήμερον. Αἱ ἀπαρῆμαι τοῦ βασιλέως δύνανται νὰ ἐπιβάλλωνται ἐκ λόγων ὑγιείας, δύνανται νὰ ὑπαγορεύωνται ἐκ λόγων βασιλικῶν. Ὁ βασιλεὺς ἀντιπροσωπεύει τὸ κράτος, καὶ δικαίωμα ἔχει καὶ καθῆκον ν' ἀνταποκρίνηται πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ κράτους, τοῦ ὁποίου εἶνε ὁ ἀνώτατος ἀντιπρόσωπος, ἀπέναντι τῶν ξένων κυβερνήσεων. Δὲν ἔχω λοιπὸν ἀντίρρησιν τινα ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλέως, ἐάν ἡ βασιλικὴ σύνεσις ἀποφασίσῃ ταύτην. Ἄλλὰ τὴν μελετωμένην ταύτην ἀπουσίαν νομίζω, ὅτι ὀφείλομεν νὰ σημειώσωμεν καλῶς σήμερον. Ἐχω ἐν πρώτοις τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐν συνταγματικῷ πολιτεύματι ἡ διαρκὴς παρουσία τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς, τῆς ἐνασκουσῆς ὑψίστα συνταγματικῆς δικαιοῦματα, ὅτι ἡ συνεχὴς καὶ ἀδιάλειπτος παρουσία αὐτῆς εἶνε ἀπαραίτητος, διότι ὑπάρχουσι στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἀνευ αὐτῆς δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ τὸ προσῆκον, καὶ τὸ προσῆκον τοῦτο δύναται πολλάκις νὰ ἦνε σωτικὸν τῆς τάξεως ἐν τῷ τόπῳ.

Ζῶμεν ὑπὸ συνταγματικὸν πολίτευμα καὶ τὸ καθῆκον ἡ-

μῶν, ἡ φιλοπατρία ἡμῶν μᾶς ἐπιβάλλουσι πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τοὺς θεσμούς τῆς πατρίδος. Ὁσεύλομεν λοιπὸν νὰ γινώσκωμεν καλῶς ποία εἶνε ἡ λειτουργία τῶν διαφόρων ἐξουσιῶν ἐν τῷ πολιτεύματι ἡμῶν. Εἶμαι ὑπὲρ τῆς ῥήσεως, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐν συνταγματικῷ κράτει **βασιλεύει καὶ δὲν κυβερνᾷ**, ἀλλ' ἔγω καὶ ἐννοίαν σαφῆ καὶ καθαρὰν, καὶ τὴν ἐννοίαν ταύτην πρέπει πάντες νὰ ἔχωμεν περὶ τοῦ τί εἶνε τὸ βασιλεύειν. Τὸ βασιλεύειν εἶνε πολλῶ ἀνώτερον τοῦ κυβερνᾶν, τὸ βασιλεύειν εἶνε τὸ καθιστᾶν τὴν κυβέρνησιν καὶ ἀδιαλείπτως ἐπιτηρεῖν αὐτήν. Μὴ βλέπετε ἐν ἐμοὶ ἀντιπολιτευόμενον συναδέλφον κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην. Παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ μὲ ἀκούσητε μετὰ προσοχῆς, διότι ἐκθέτω γνώμην, ἡ ὅποια δύναται μὲν ἴσως νὰ μὴ εἶνε ὀρθή, πάντες ὑπόκεινται εἰς πλάνην, ἀλλ' εἶνε γνώμη εὐσυνείδητος καὶ βαθέως ἐροῖζωμένη ἐν ταῖς ἐμαῖς πεποιθήσεσι. Νομίζετε ἡμεῖς οἱ βουλευταί, οἱ λεγόμενοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, δικαίῳ δὲ τῶντι ἀντιπροσωπεύοντες αὐτὸ ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης, νομίζετε ὅτι ἀντιπροσωπεύομεν τὸ ἔθνος πράγματι καὶ διαρκῶς; νομίζετε ὅτι αὐτὴν ἔτι τὴν στιγμήν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπαύσαμεν ἀντιπροσωπεύοντες πράγματι τὸ ἔθνος; Βεβαίως δὲν νομίζετε ταῦτα. Διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ δὲν λαμβάνομεν ἡμεῖς ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς ἡμῶν τὴν λεγομένην **ἐπιτακτικὴν ἐντολήν**, τὸ mandat impératif, διὰ τοῦτο ἐσμὲν ἐντελῶς ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν περιβλήθωμεν τὴν τήβεννον τοῦ βουλευτοῦ νὰ κρίνωμεν καὶ περὶ τῆς νομοθεσίας καὶ περὶ τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδίων ἡμῶν πεποιθήσεων.

Καθῆκον βεβαίως ἔχωμεν νὰ ἐξετάζωμεν καὶ ἐρευνῶμεν ποία εἶναι ἡ ἐπικρατούσα ἐν τῷ τόπῳ γνώμη, καθῆκον ἔχομεν νὰ σεβώμεθα θρησκευτικῶς τὰ δικαιώματα καὶ νὰ μεριμνῶμεν εἰλικρινῶς περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ πλανηθῶμεν ἢ καὶ ἐκ προθέσεως νὰ παρεκτραπῶμεν. Διὰ τοῦτο κατὰ πᾶσαν στιγμήν δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ἐν ἡμῖν ὅτι ἀντιπροσωπεύομεν πράγματι τὸ ἔθνος. Εἰς τίνα δὲ τὸ σύνταγμα ἀνέθηκε τὸ βαρὺ φορτίον τῆς διαρκούς καὶ ἀναλλοιώτου ἀντιπροσωπείας τοῦ ἔθνους; Εἰς τὸν συνταγματικὸν βασιλέα. "Ἄλλως δὲν ἤθελεν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ τοῦ διορίζειν τοὺς ὑπουργούς, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν πρὸ πάντων νὰ ἐξηγηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως τοῦ διαλύειν τὴν βουλὴν. Καθῆκον τοῦ βασιλέως εἶναι νὰ ἐπισκοπῇ ἐνδελεχῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ τόπῳ, νὰ ἐπισκοπῇ τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ, νὰ ἐπισκοπῇ τὴν βουλὴν, νὰ ἐξετάζῃ τὰς διακυμάνσεις τῆς δημοσίας γνώμης καὶ νὰ σχηματίζῃ πεποιθήσιν περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀντιπροσωπείας. Ἐὰν τοῦτο τὸ καθῆκον ἐκτελεῖται καλῶς ὑπὸ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, οὐδένα δύναται ποτε νὰ διατρέξῃ κίνδυνον ἡ δημοσία τάξις, διότι, ὡς σὰς εἶπον, ἡ δημοσία τάξις μόνον ἐκ τῶν παρεκτροπῶν τῶν κυβερνῶντων δύναται νὰ συνταραχθῇ. Ἐκτελουμένων τῶν καθηκόντων τούτων σπουδαίως καὶ εἰλικρινῶς ἐκ μέρους τῆς συνταγματικῆς βασιλείας, δὲν καθίσταται ἐν κοινοβουλευτικῷ πολιτεύματι προσωπικὴ μονοκρατία, τυραννοῦσα καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν τόπον καὶ ἐξεγείρουσα τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῶν. Γινώσκωμεν δὲ ἐκ τῆς ἰδίας ἡμῶν ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν λοιπῶν ἐθνῶν, ὅτι οὐδαμῶς ὑπῆρξεν κυβέρνησις μᾶλλον μεστὴ κινδόνων, ἀλλὰ καὶ κυβερνήσεις ἐπὶ τέλους ἀσθενεστέρα, εἰμὴ ἡ κυβέρνησις ἡ προσωπική. Πᾶσαι αἱ τοιαῦται κυβερνήσεις καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἀλλὰ ἡμεῖς κατέληξαν εἰς τὴν καταστροφὴν, μολοντί πᾶσαι αὐταὶ ἐπὶ κεφαλῆς εἶχον, οὐχὶ πολιτὴν ἄπλοῦν, ἀλλὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὅποια ἡ πολιτεία ἀπένευμε τίτλον πολλῶ ἀνώτερον, εἶχον

βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας. Καὶ δὲν εἶναι ἄραγε βέβαιον σήμερον, ὅτι ἐὰν ἡ πλειονοψηφία τῶν παρόντων βουλευτῶν, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, μείνῃ πιστὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐπιψηφίσῃ πάντας τοὺς ἀδίκους καὶ δυσβαστάκτους τούτους φάρους, δὲν εἶναι βέβαιον, ὅτι ἅπας ὁ τόπος, ἅπας ἄνευ ἐξαιρέσεως, θὰ εἶναι αὐτοῖον ἐξεγηγημένον κατ' αὐτῆς; Τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου μαρτυροῦσι τὰ συμβάντα καὶ συμβαίνοντα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους, τὰ γραφόμενα ὑπὸ τοῦ τύπου καὶ τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, τὰ εἰς τὴν βουλὴν ἀπευθυνθέντα γοερὰ παράπονα ἐξ ὅλων τῶν γωνιῶν τοῦ Κράτους, τὰ λεγόμενα πρὸς ἡμᾶς, τὰ ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν πιστευόμενα.

Αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς κατάστασις, καὶ ἂν ἡ κατάστασις αὕτη παραταθῇ καὶ χειροτερευθῇ, οἱ πολιτικοὶ κίνδυνοι γίνονται ἐγγύτεροι, καθίστανται ἐπικείμενοι καὶ ἴσως ἀνεπανορθῶτως καταστρεπτικοί. Τοιούτους κινδύνους πρέπει νὰ φροντισόμεν ἡμεῖς νὰ προλάβωμεν, ἐὰν δὲ δὲν δυνάμεθα, νὰ εὐχηθῶμεν, ἵνα οὗτοι ἀποτραπῶσιν ἀπὸ τοῦ τόπου. Δὲν πρόκειται νὰ ἐκφέρω ὀρισμένην γνώμην ἐγὼ ἢ νὰ συμβουλευσῶ τι, δὲν εἶμαι ὁ πρὸς τοῦτο ἀρμόδιος, οὐδὲν δὲ ἐπὶ τούτῳ ἔχω δικαίωμα. Ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς τὴν περίστασιν τῆς ὁποίας εἶπον ὅτι ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν σημείωσιν, τὴν περίστασιν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ βασιλέως, φρονῶ ὅτι ὀφείλω νὰ εὐχηθῶ ὅπως ἡ πραγματοποίησις τοῦ μέτρου τούτου γίνῃ μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ μετὰ προηγουμένην βαθεῖαν τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως ἔρευνας.

Ταῦτα πάντα ὅλοι ἀνομολογοῦμεν, ὅλοι τὰ συναισθανόμεθα, ὅλοι τὰ κατανοοῦμεν, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ φιλοπατρίδων καὶ ἐντίμων πολιτευομένων, ἀκούομεν καθ' ἑκάστην τοῦτο τὸ πολυσήμαντον λόγιον **δὲν βαίνομεν καλῶς** (Ψιθυρισμοὶ ἐκ δεξιῶν) ἀκούομεν ἄλλους μὲν πιστεύοντας ὅτι σπουδαία καὶ γενικὴ τῆς νομοθεσίας ἡμῶν διαρρῦθιμις δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας, ἄλλους δὲ φρονούντας ὅτι ἀναθεώρησις θεμελιωδῶν τοῦ συντάγματος διατάξεων, αὕτη μόνη δύναται νὰ προλάβῃ τὸ προχωροῦν κακόν. Ὅλοι αὐταὶ αἱ ἰδέαι, αἱ ὁποῖαι κυκλοφοροῦσι καὶ ὀσημέραι μείζονας λαμβάνουσι διαστάσεις, μαρτυροῦσιν ἀριδῆλως ὅτι πάντες, ὡς εἶπον, συναισθανόμεθα τὴν ἀνάγκην σπουδαίας καὶ ταχείας προνοίας.

Ἄλλ' ἐγὼ φρονῶ, καὶ τὸ φρονῶ ἐν πεποιθήσει, καὶ τοι οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἰδεῶν περὶ ἀναθεώρησεως τοῦ πολιτεύματος ἐπιθυμῶ νὰ συζητήσω σήμερον, φρονῶ λέγω, ὅτι οὐδεμία τούτου ὑπάρχει ἀνάγκη. Πιστεύω μάλιστα, καὶ τοῦτο σχετικῶς πρὸς τὴν ἀναθεώρησιν θεμελιωδῶν διατάξεων, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ ἀπολύτως ἀδύνατον, καὶ περὶ πράγματος ἀδυνάτου νομίζω, ὅτι δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἄνευ ἀνατροπῆς τῆς καθεστηκυίας τάξεως δὲν δύναται τις νὰ σκεφθῇ περὶ τούτου τελεσφόρου, ἐνῶ πάντες ἴσα ἴσα περὶ τῆς καθεστηκυίας τάξεως μεριμνῶμεν. Πέποιθα δὲ ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη βιαίων καὶ ἐπικινδύνων μέτρων, διότι ἐὰν οἱ παράγοντες τῆς πολιτείας ἐν Ἑλλάδι ἐνεργῶσιν ἅπαντες ἀκωλύοντες, ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν, ἐν εἰλικρινείᾳ, ἐν ἀρμονίᾳ, ἐν τῇ πεποιθήσει καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ διαπράξαι τὸ καλόν, τοῦ προλαβεῖν τὸ κακόν, τοῦ βελτιῶσαι τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἐὰν οἱ παράγοντες οὗτοι μὴ παρεκωλύονται εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἐξουδετερωθῶσιν; ἡ κατάστασις τοῦ τόπου δύναται εὐκόλως καὶ ἀσφαλῶς νὰ βελτιωθῇ, δύναται τὰ κακὰ νὰ προληφθῶσιν, καὶ οὕτω νὰ ἐπέλθωσιν ἀθροῦθως, ἡρέμα καὶ εἰρηνικῶς ὅλοι ἐκεῖνοι αἱ βελτιώσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε νομίμως δυναταί, αἱ ὁποῖαι εἶνε συγχρόνως ἀπολύτως ἀναγκαῖαι ἵνα ἐκλείψωσιν ἀπὸ τοῦ μέσου σκάνδαλα ἀνηκέστως παραβλάπτοντα, διαφθείροντα πα-

ἡμῖν τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν. Καὶ λέγω **κυβερνητικὴν μηχανήν**, διότι δὲν ἐπικρίνω πρόσωπα· τὰ πρόσωπα πάντα ἅμα ἐγγίσσω τὴν μηχανὴν ταύτην, ἀνευρίσκουσι τὸν καλύπτοντα αὐτὴν εὐρώτα καὶ ἐξαναγκάζονται νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἐσκωριασμένης ταύτης μηχανῆς. Ἄλλ' ὁ καθαρισμὸς αὐτῆς δὲν εἶνε ἀδύνατος, εἶνε εὐκολὸς μάλιστα ἐὰν ὑπάρξῃ θέλησις καὶ ἀπόφασις, δύναται δὲ νὰ γίνῃ μόνον διὰ νομοθετικῶν μέτρων, ἐπομένως ἀνευ κλονισμῶν, παρεξηγήσεων καὶ κινδύνων. Διὰ τοῦτο εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν κατακρίνω τὰ πρόσωπα. Πάντες, τίς ὀλιγώτερον τίς περισσότερον, οἱ διευθύναντες τὴν μηχανὴν ταύτην τὴν εὐρωτιώσαν, πάντες οἱ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς τεθέντες, πάντες οἱ θελήσαντες νὰ κινήσωσιν αὐτὴν, ἠναγκάσθησαν νὰ πράξωσι τὰς πράξεις τὰς ὁποίας κατακρίνομεν ἀμοιβαίως, ἀλλ' ἀμοιβαίως ἀδύνατον νὰ πορευώμεν, αἵτινες ὅμως προίοντος τοῦ χρόνου θέλουσι καταστήσει τὴν μὲν διοίκησιν ἀδύνατον, τὴν δὲ πρόοδον τοῦ τόπου ἐπίσης ἀδύνατον, ἀλλὰ συγχρόνως θέλουσιν ἀπειλήσει αὐτὴν τὴν τάξιν ἐν τοῖς θεμελίοις αὐτῆς καὶ θέλουσιν ἕως καταλήξει εἰς ἀλεθρίας συνεπειάς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ πρόσληψις τοῦ κ. Κοντοσταύλου ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν οὔτε ἐνισχύει οὔτε ἐξασθενεῖ τὴν κυβέρνησιν. Ὁ ἀξιότιμος ἀντιπρόσωπος Καρυστίας, ἔχων δικαίως ὑπόληψιν ἐντίμου καὶ ἀκεραίου ἀνδρός, εἶνε ἐκ τῶν πολιτευτῶν ἐκείνων, οἵτινες οὔτε προσθέτουσιν οὔτε ἀφαιροῦσι τι εἰς τὴν κυβέρνησιν εἰς ἣν προσχωροῦσι ἢ ἐξ ἧς ἀποχωροῦσιν. Ὁ κ. Κοντοσταύλος ἔχει ὅλα τὰ προσόντα νὰ πολιτευταὶ κοινῶς, ἀλλὰ κἀνὲν προσὸν τοῦ νὰ πολιτευταὶ λαμπρῶς. Εἶνε ὅπως λέγωμεν *νους ἀρσενικός*, τοῦτέστι δὲν γεννᾷ, δὲν δημιουργεῖ, δὲν παράγει. Ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ Κομμουνδούρου ἐναυάγησεν οἰκτρῶς. Εἰς δημοσιογράφος, ὁ νῦν πολιτικὸς πράκτωρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τῶρα ὑφιστάμενος τοῦ κ. Κοντοσταύλου, τὸν εἶχε κατὰ γράμμα πεθάνει, ἀναλύων τὰ περίφημα διπλωματικά του ἔγγραφα καὶ ἀνευρίσκων τόσας μωρίας ὅσας γραμμάς. Τὴν παρελθούσαν σύνοδον, ὅτε ἀπήγγειλε τὸν πρὸ πολλοῦ βεβαίως προπαρασκευασμένον λόγον του περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος, εἶχε προξενήσει πολλὴν ἐντύπωσιν, ὑποβουλήσαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ γεγονότος τῆς ἀντιδημοτικότητος τοῦ Κομμουνδούρου, ὡς ἀποδεξαμένου τὴν συνθήκην τοῦ Μαρτίου. Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης ὁ Κομμουνδούρος ἀπαντῶν τὸν ἐκεραύνωνσε κατὰ γράμμα καὶ σχεδὸν τὸν ἀπέδειξεν ἔνοχον προδοσίας, μὴδὲν ἔχοντα ν' ἀπαντήσῃ. Εἶνε φύσις μαλακῆ, ἀν καὶ ὑποβάλλεται εἰς ἀγγλικὴν διαίταν· ἀλλὰ τὴν ἀγγλικὴν του διαίταν παραλύουν ἕως αἱ θεολογικαὶ οὐραὶ, τὰς ὁποίας καὶ ἐν περιπάτῳ καὶ εἰς τὸ θέατρον καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ παίρνει πάντοτε μαζύ του, ἐννοοῦμεν τὸν Δαμαλᾶ καὶ τὸν Παυλίδην. Ὅταν τὸν βλέπωμεν συχνὰ πυκνὰ μεταξὺ τῶν δύο σοφάδων του, αὐτὸν μακρὸν ψηλὸν εὐλύγιστον, κοντοῦς ἐκείνους, παραπορευομένους ἢ ἐνίοτε ὡς ὑπασπιστὰς ἄραβας παρακολουθοῦντας, δυσκολευόμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὸν τριαδικὸν αὐτὸν συνδυασμὸν, καὶ φανταζόμεθα πατέρα, υἱὸν καὶ πνεῦμα. Καὶ βεβαίως πατὴρ ὁ Κοντοσταύλος, υἱὸς ὁ Παυλίδης καὶ

πνεῦμα ὁ Δαμαλᾶς! Ὡστε πνεῦμα τοῦ Κοντοσταύλου ὁ Δαμαλᾶς ἔβην δὲν ἐγνώριζες τοῦτο ὁ κ. Τρικούπης, βε-

βαίως δὲν τὸν ἔκαμνε ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν. Ἦξευρεν ὅτι παραλαμβάνει συνάδελφον ὅστις πρὸ πολλοῦ ἔχει ἀποτάξει τῷ Σατανᾷ τοῦ ἀθυπάρκτου ἐγωϊσμοῦ, μετ' ἀποφάσεως οὐδέποτε νὰ εἴπῃ ὄχι εἰς τὸν ἀρχηγὸν καὶ θεὸν του Τρικούπην.

Ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Σκουλούδη ὡς πρέσβευς ἐν Ἰσπανίᾳ δὲν περιορίσθη εἰς μόνον τὸ σκάνδαλον τῆς ἐξ ἐφόδου εἰσβολῆς τοῦ κ. Σκουλούδη εἰς τὴν διπλωματίαν· ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νέον σκάνδαλον τῆς διπλῆς ιδιότητος, ἧς ὁ εὐνοῶν αὐτὸν προϊστάμενος θέλει νὰ τὸν φυλάξῃ. Βουλευτῆς καὶ πρέσβυς. Νομίζομεν ὅτι θὰ διαμφισθητῆ ἢ νομιμότης τῆς διπλῆς αὐτῆς ιδιότητος. Διότι ὁ νόμος ἀποβλέπει πρὸς τὸ κατ' οὐσίαν ἀμισθον τῆς θέσεως, καὶ ὄχι ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ λαμβάνοντος τὴν θέσιν· διότι εὐρήθη ὁ κ. Σκουλούδης νὰ εἶναι πλούσιος, δὲν σημαίνει ὅτι πληροῦται τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καὶ ὅτι ἡ θέσις εἶναι ἀμισθος· καὶ ἐπομένως δύναται νὰ εἶνε καὶ πρέσβυς, νὰ μένῃ δέκα βουλευτῆς. Τότε ἡδύνατο καὶ Νομάρχαι νὰ διορίζωνται οἱ βουλευταὶ, εὐρισκόμενοι τοιοῦτοι οἱ ὅποιοι νὰ ἀρνοῦνται τὸν μισθὸν καὶ νὰ περιορίζωνται εἰς τὰ τυχηρά. Ἄλλως τε δὲ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ κ. Σκουλούδη, οὗτος τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει εἰμὴ ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ λάβῃ δύο μισθοὺς, ἀρνεῖται τὸν τῆς Πρεσβείας καὶ περιορίζεται εἰς τὴν βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν. Ἡμεῖς ἀρκούμεθα ἐνδεικνύοντες τὸ ἄτοπον, ἀφίνομεν δὲ εἰς ἀρμοδιωτέρους τὴν συζήτησιν.

Χάριν τῆς ἀκριβείας. Ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς Ἱπποδρομίαις δὲν ἔλαβε σιγάρου παρὰ τοῦ ὑποψηφίου Δημάρχου κ. Μελά, καθ' ἃ ἐσκανδαλίσθησαν αἱ Ν. Ἰδέαι· ἀλλ' ἐπειδὴ κρατοῦσε ὁ βασιλεὺς σιγάρου καὶ ἔστρεψε δεξιὰ ζητώντας φωτὰ, βρέθηκε ἐκεῖ ὁ Μελάς καὶ τούδωσε ν' ἀνάψῃ ἐκ τῆς σπιρτοθήκης του, ὅπως ἀπῆτει ἡ καλὴ ἀνατροφή. Ἄν τύχαιεν ἐκεῖ κοντὰ ὁ Συντάκτης τῶν *Νέων Ἰδεῶν*, θὰ ἤρνεϊτο εἰς τὸν βασιλέα του ἕνα σπύρτο; Ἡμεῖς δὲν θὰ τὸ ἠρνούμεθα, ὅπως δὲν θὰ ἠρνούμεθα οὔτε εἰς κἀνένα ἄλλον. Καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν θὰ αἰσθανόμεθα καὶ τιμὴν μάλιστα διὰ τοῦτο.

Συγχαίρομεν τὸν κ. Δημήτριον Ἡλιόπουλον, ἕνα τῶν πρῶν συνεργατῶν μας, εὐφυᾶ καὶ καλλίστης ἀγωγῆς νέον, ἀναγορευθέντα διδάκτορα τῆς νομικῆς. Θὰ ἦσαν ὅμως θερμότερα τὰ συγχαρητήριά μας, ὅπως εἶνε δι' ὅλην τὴν ἀγαθὴν νεολαίαν—ἐὰν ὁ κ. Ἡλιόπουλος δὲν ἀπέφευγε νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰ στρατιωτικὰ του καθήκοντα, αὐτὸς ὁ σφοδρὸς τιμητῆς τῆς ἐνεστώσης καταπτώσεως, δώσας κακὸν παράδειγμα καὶ κινήσας τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν ὅλων τῶν φίλων του.

Μουσικὴ συναυλία καὶ πάλιν τὸ Σάββατον εἰς τὸ Ὠδεῖον ὑπὸ τοῦ νεαροῦ βαρβατιστοῦ κ. Γαῖδεμβέργερ, ἀξίου τῶν συμπαθειῶν ὅλου τοῦ δημοσίου.